

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ¹⁾

z dnia

w sprawie programów specjalnych

Na podstawie art. 66b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych, zakres ich stosowania, sposób wyłaniania i doboru uczestników programów specjalnych oraz sposób finansowania tych programów z Funduszu Pracy.

§ 2. 1. Opracowanie programu specjalnego poprzedza się przeprowadzeniem diagnozy osób bezrobotnych lub osób poszukujących pracy w zakresie ich sytuacji zawodowej z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy.

2. Diagnoza, o której mowa w ust. 1, obejmuje w szczególności ustalenie:

- 1) kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, kompetencji i umiejętności praktycznych;
- 2) przeciwwskazań do wykonywania pracy na danym stanowisku;
- 3) problemu zawodowego i innych przeszkód utrudniających podjęcie zatrudnienia lub utrzymanie miejsca pracy;
- 4) potrzeb i oczekiwań w zakresie aktywizacji zawodowej.

§ 3. Wyłonienia i doboru uczestników programu specjalnego oraz określenia zakresu i form niezbędnego wsparcia dokonuje się na podstawie diagnozy, o której mowa w § 2.

¹⁾ Minister Pracy i Polityki Społecznej kieruje działem administracji rządowej – praca, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Pracy i Polityki Społecznej (Dz. U. Nr 248, poz. 1485).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 675, 829, 1291, 1623, 1645, 1650 i ...

§ 4. Określając zakres i formy pomocy w ramach programu specjalnego, planuje się działania łączące usługi lub instrumenty rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie.

§ 5. 1. Projekt programu specjalnego zawiera:

- 1) charakterystykę uczestników programu specjalnego i kryteria ich doboru;
- 2) działania łączące usługi rynku pracy lub instrumenty rynku pracy ze specyficznymi elementami wspierającymi zatrudnienie, z uzasadnieniem potrzeby ich zastosowania i przewidywanych skutków dla zatrudnienia lub utrzymania miejsc pracy;
- 3) wykaz podmiotów współpracujących przy realizacji programu specjalnego na podstawie porozumienia, o którym mowa w § 6, oraz określenie ich zadań;
- 4) kalkulację planowanych kosztów realizacji programu specjalnego oraz źródła finansowania ogółem i odrębnie dla każdego zadania, w tym wydatki na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, które mogą obejmować w szczególności zakup środków trwałych, materiałów lub usług, niezbędnych w procesie aktywizacji zawodowej lub utrzymaniu miejsc pracy;
- 5) harmonogram realizacji poszczególnych zadań oraz wydatkowania środków;
- 6) przewidywaną efektywność kosztową i zatrudnieniową programu specjalnego;
- 7) opis prowadzenia kontroli programu specjalnego i zakres monitorowania jego realizacji;
- 8) propozycję działań w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu specjalnego.

2. Program specjalny może mieć budowę modułową, w celu umożliwienia dokonywania zmian zakresu, sposobu i harmonogramu realizacji oraz finansowania programu.

3. Moduł programu specjalnego może stanowić zespół zadań tworzących logiczną całość w danym zakresie, realizowanych według ustalonego harmonogramu.

§ 6. W przypadku realizacji programu specjalnego we współpracy z innymi organizacjami, podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta zawiera pisemne porozumienie dotyczące realizacji programu specjalnego, określające w szczególności zadania realizowane przez poszczególne podmioty lub pracodawców, wysokość środków przeznaczonych na realizację poszczególnych zadań i źródła ich finansowania.

§ 7. 1. Program specjalny może być realizowany przez więcej niż jeden powiatowy urząd pracy.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, program specjalny jest współfinansowany na warunkach określonych w porozumieniu.

§ 8. O terminie rozpoczęcia programu specjalnego starosta informuje podmioty współpracujące przy jego realizacji.

§ 9. 1. Starosta, na podstawie bieżących analiz rynku pracy oraz monitoringu przebiegu realizacji programu specjalnego, może dokonywać zmian w zakresie, sposobie oraz harmonogramie realizacji i finansowania programu specjalnego, o ile są niezbędne dla uzyskania zamierzonych celów.

2. Zmiany w programie specjalnym, o których mowa w ust. 1, starosta uzgadnia z podmiotami współpracującymi przy jego realizacji.

3. Starosta może podjąć decyzję o wstrzymaniu realizacji programu specjalnego, jeżeli osiągnięcie zakładanej w programie specjalnym efektywności kosztowej i zatrudnieniowej jest niemożliwe.

4. W przypadku programu specjalnego realizowanego we współpracy z innymi organizacjami, podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy lub z pracodawcami starosta przesyła informację o wstrzymaniu realizacji programu wraz z podaniem przyczyn uzasadniających jego decyzję.

§ 10. 1. Pomoc w ramach programu specjalnego stanowi pomoc de minimis spełniająca przesłanki określone we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej, dotyczących pomocy de minimis, a także pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie.

2. Podmiot ubiegający się o pomoc de minimis wraz z wnioskiem o udzielenie pomocy przedstawia staroście informacje, zaświadczenia lub oświadczenia w zakresie, o którym mowa w art. 37 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404, z późn. zm.³⁾).

§ 11. 1. W przypadku ubiegania się o przyznanie dodatkowych środków Funduszu Pracy z rezerwy będącej w dyspozycji ministra właściwego do spraw pracy, starosta podejmuje decyzję

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2008 r. Nr 93, poz. 585, z 2010 r. Nr 18, poz. 99 oraz z 2011 r. Nr 233, poz. 1381.

o realizacji programu specjalnego.

2. W przypadku przyznania niższych niż wnioskowane lub odmowy przyznania dodatkowych środków Funduszu Pracy starosta dokonuje zmian w projekcie programu specjalnego i realizuje program specjalny w ramach limitu, o którym mowa w art. 66a ust. 7 ustawy albo rezygnuje z jego realizacji.

§ 12. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401 oraz z 2011 r. Nr 133, poz. 775).

§ 13. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ...

**MINISTER
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

UZASADNIENIE

Głównym celem wydania rozporządzenia, zastępującego obecnie rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2009 r. w sprawie programów specjalnych (Dz. U. Nr 50, poz. 401 oraz z 2011 r. Nr 133, poz. 775) jest konieczność uwzględnienia zmian wprowadzonych ustawą z dnia ... o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z ... poz. ...).

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia zawartego w art. 66b ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”,

Projekt rozporządzenia określa:

- 1) szczegółowe zasady organizacji i realizacji programów specjalnych;
- 2) zakres stosowania programów specjalnych;
- 3) sposób wyłaniania i doboru uczestników programów specjalnych;
- 4) sposób finansowania programów specjalnych z Funduszu Pracy (mając na uwadze zgodność wydatkowania środków z zasadami przyznawania pomocy de minimis).

Proponowane w projekcie rozporządzenia rozwiązania dają starostom możliwość doboru uczestników programu specjalnego rekrutowanych w szczególności spośród:

- 1) osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy)
oraz
- 2) bezrobotnych i osób, o których mowa w art. 43 ustawy (art. 49a ustawy).

Projektowana regulacja nakłada na starostę obowiązek dokonania diagnozy osób bezrobotnych lub osób poszukujących pracy w zakresie ich sytuacji zawodowej z uwzględnieniem analizy potrzeb lokalnego rynku pracy, co pozwoli na zaprojektowanie działań w ramach programu specjalnego w sposób odpowiadający faktycznym potrzebom osób i możliwościom lokalnego rynku pracy.

Projekt programu specjalnego musi uzyskać opinię powiatowej rady rynku pracy dotyczącą racjonalnego gospodarowania środkami Funduszu Pracy, z uwzględnieniem wydatków planowanych do poniesienia na specyficzne elementy wspierające zatrudnienie, ocenę sposobu wyłonienia i doboru uczestników programu specjalnego, a także propozycji działań w przypadku wystąpienia zagrożenia realizacji programu.

Projektowane rozwiązanie umożliwi samorządom powiatowym większą elastyczność w podejmowaniu działań, ale jednocześnie zwiększy ich odpowiedzialność w tym zakresie.

Programy specjalne będą finansowane ze środków Funduszu Pracy przyznanych dla powiatu na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Ponadto, będą mogły być finansowane ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz wspierane środkami własnymi podmiotów współpracujących.

Ponadto, istnieje możliwość finansowania programów specjalnych ze środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę ministra właściwego do spraw pracy o ile starosta wystąpi z wnioskiem o ich przyznanie.

Termin wejścia w życie rozporządzenia jest ściśle związany z terminem wejścia w życie ustawy z dnia ... o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw. Aby umożliwić przygotowanie projektów programów specjalnych i wskazać podstawę wyliczania limitu środków na realizację programów specjalnych w roku budżetowym konieczne jest, aby data wejścia w życie rozporządzenia była taka sama, jak data wejścia w życie przepisów ustawy dotyczących programów specjalnych.

Informacja o podleganiu projektu notyfikacji

Projekt rozporządzenia nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach dotyczących sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych.

Opinia o zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia, zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) i § 4 uchwały z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979), został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny i w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Do projektu rozporządzenia nie wpłynęło żadne zgłoszenie w trybie ustawy o działalności

lobbingowej w procesie stanowienia prawa.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia będą bezpośrednio dotyczyć:

- 1) powiatowych urzędów pracy;
- 2) podmiotów zajmujących się tematyką rynku pracy;
- 3) pracodawców;
- 4) bezrobotnych;
- 5) poszukujących pracy, o których mowa w art. 43 ustawy.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia został poddany konsultacjom społecznym w trybie ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o organizacjach pracodawców (Dz. U. Nr 55, poz. 235, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia został przekazany do konsultacji następującym partnerom społecznym:

- 1) Forum Związków Zawodowych;
- 2) NSZZ „Solidarność”;
- 3) Ogólnopolskiemu Porozumieniu Związków Zawodowych;
- 4) Konfederacji „Lewiatan”;
- 5) Pracodawcom Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) Związkowi Rzemiosła Polskiego;
- 7) Związkowi Pracodawców Business Centre Club.

Projekt został również przekazany do konsultacji z Krajową Izbą Gospodarczą oraz Ogólnopolską Federacją Organizacji Pozarządowych.

Ponadto, projekt rozporządzenia został przekazany do zaopiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego oraz Związek Powiatów Polskich.

W wyniku konsultacji społecznych uwagi do projektu rozporządzenia zgłosiła Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”, która poddała w wątpliwość brak wpływu aktu normatywnego na rynek pracy oraz zaproponowała wprowadzenia przepisu zobowiązującego urzędy pracy do uwzględniania w ramach analizy lokalnego rynku pracy danych zawartych w § 2 ust. 3

pkt 1–7. W ocenie skutków regulacji został wykazany pozytywny wpływ przedmiotowego aktu normatywnego na rynek pracy. Wskazano, że przygotowanie i realizacja programów specjalnych przez powiatowe urzędy pracy stwarza możliwość udzielania specyficznej formy pomocy bezrobotnym i osobom poszukującym pracy w zakresie aktywizacji zawodowej w celu wprowadzenia ich i utrzymania na rynku pracy. Ponadto, w § 2 rozporządzenia wprowadzono zapis uzależniający opracowanie programów specjalnych od uprzedniego przeprowadzenia diagnozy sytuacji zawodowej osoby, która powinna ustalić m.in. kompetencje i umiejętności praktyczne osoby, problem zawodowy i przeszkody utrudniające podjęcie lub utrzymanie zatrudnienia. Diagnoza, o której mowa wyżej musi uwzględniać również potrzeby lokalnego rynku pracy. Słuszność przyjęcia takiego kierunku potwierdzają dotychczasowe doświadczenia urzędów pracy w zakresie inicjowania i realizacji programów specjalnych.

Do projektu rozporządzenia uwagę zgłosiła również Federacja Związków Pracodawców Ochrony Zdrowia „Porozumienie Zielonogórskie”, która wskazała, że niedopuszczalnym jest wstrzymywanie realizacji programów specjalnych w trakcie ich trwania. Uwaga nie została przyjęta, gdyż projektowane przepisy powinny w dalszym ciągu dawać staroście powiatu możliwość wstrzymania realizacji programu specjalnego w trakcie jego trwania, jeśli uzna on, iż powstało realne zagrożenie nieosiągnięcia założonych celów (efektywności) i powodzenia realizacji programu specjalnego.

Projekt rozporządzenia został zaopiniowany przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie spowodują dodatkowych skutków finansowych dla budżetu państwa oraz budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jak również dla pozostałych podmiotów sektora finansów publicznych ani wzrostu wydatków Funduszu Pracy.

4. Wpływ aktu normatywnego na rynek pracy

Projektowane regulacje będą miały pozytywny wpływ na rynek pracy.

Przygotowanie i realizacja programów specjalnych przez powiatowe urzędy pracy stwarza bowiem możliwość udzielania specyficznej formy pomocy bezrobotnym i osobom poszukującym pracy w zakresie aktywizacji zawodowej w celu wprowadzenia ich i utrzymania na rynku pracy.

5. Wpływ aktu normatywnego na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, że realizacja programów specjalnych w sposób bezpośredni oddziałuje na osoby bezrobotne, dzięki objęciu ich kompleksowym wsparciem, zwiększającym szanse tych osób na włączenie do rynku pracy. Realizacja programów specjalnych pozwala osobom bezrobotnym zdobyć kwalifikacje i umiejętności zawodowe poszukiwane przez pracodawców oraz podjąć pracę dzięki wsparciu zatrudnienia w formie subsydiów zatrudnieniowych czy też środków na utrzymanie stanowiska pracy jak również zastosowaniu w programach specjalnych specyficznych elementów wspierających zatrudnienie, których zadaniem jest przewyższanie przeszkód utrudniających podjęcie lub utrzymanie pracy przez osoby bezrobotne.

6. Wpływ aktu normatywnego na sytuację i rozwój regionalny

Regulacje zawarte w projekcie rozporządzenia nie będą miały bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

Jednocześnie należy podkreślić, że w związku z możliwością udziału w realizacji programów specjalnych innych organizacji i podmiotów zajmujących się problematyką rynku pracy fakt ten będzie miał wpływ na poprawę sytuacji i rozwoju regionu w związku z tworzeniem nowych miejsc pracy, jak i podnoszeniem kwalifikacji potencjalnych pracowników, poprzez m.in. udział w szkoleniach.